

КЪРТ ВОНЕГЪТ „ТАМ НЯКЪДЕ БРОДИ МАНИАК“

Превод от английски: Владимир Германов, 2000

chitanka.info

Джак Изкормвача е получавал комплименти за начина, по който е разрязвал жените, които е убивал. „Твърди се, че начинът, по който е била осакатена долната част на тялото, говори за известни анатомични познания“, пише лондонският „Таймс“ на 1 октомври 1888 година.

Сега и Кейп Код си има изкормвач. През февруари и март тази година, в плитки гробове в Труро, бяха намерени части от телата на четири млади жени. Извършителят не е бил артист на ножа. Според полицията убиецът е накълцал телата със сатър или брадва.

Едва ли му е отнело много време.

Поне две от жените, учителка и колежанка от Провидънс, Роуд Айланд, са били застреляни с куршуми 22-и калибър. Тъй като жертвите са насечени на множество малки късове, единствено убиецът би могъл да предполага с някаква точност каква е истинската причина за смъртта.

Под едно дърво, недалеч от гробовете, беше намерено въже с петна. Имало въже и около главата на една от жертвите и така нататък. Подробностите са ужасяващи, зловещи и кошмарни.

* * *

Полицаяте са сигурни, че са хванали убиеца. Сега е затворен в изправителния дом на Барнстейбъл — високо на хълма, на три пресечки от тук. Той е разведен дърводелец от Провинстаун, тих, кротък човек, висок метър и осемдесет, на дваайсет и четири, чиято бивша съпруга, Ейвис, е готова да свидетелства, че е невинен. Оженил се е за нея, след като тя забременяла — едва на четиринайсет.

Името му е Антон С. Коста. Има три деца. „Искаше момиченце — казва жена му. — Беше разочарован, когато се роди първото ни момче. Когато се роди второто, беше истински потиснат. Когато обаче дойде Никол, полудя от радост. Обожава Никол.“

Моята деветнайсетгодишна дъщеря Едит познава Тони Коста. Запознала се с него по време на едно лудо лято, което прекара сама в Провинстаун, познавала го е достатъчно добре, за да не приеме

поканата, която Тони изглежда е отправял към много момичета: „Ела да ти покажа лехата си с марихуана“.

Наистина е имал леха с марихуана, която да показва на момичетата, и, както твърди Тони, била скромна — две женски растения, недалеч от гробовете.

Надпис, надраскан наскоро на стената на една обществена пералня в Труро: „Тони Коста кльопа момичета“.

* * *

Гаден виц, който се разказва напоследък в Кейп Код: „Тони Коста, с мустаците, бабешките си очила и дългите си бакенбарди, влиза в магазина на «Кадилак» в Хаянис и пита за цената на едно «Ел Дорадо». «Ще ти струва една ръка и един крак», отговорил собственикът. Тони казал: «Договорихме се»“.

Един архитект ми каза този виц. След това той се смя нервно. Чувствам, че това празно кискане пред лицето на ужаса е типично за повечето мъже от средната класа в Кейп Код. Празнотата е неспособност да схванат защо на някой ще му се прииска да накълца на парчета четири невинни момичета.

* * *

Едмънд Дайнис, областният прокурор, който лично ще представя обвиненията на народа срещу Коста, също се безпокои от тази празнота.

— В този случай — каза ни той, — няма да опитваме да установим мотива. Кой знае защо човек прави нещо подобно?

Господин Дайнис се заинтригува, когато чу, че дъщеря ми познава обвиняемия.

— Какво казва тя? — попита ме. Дайнис е едър, мрачен, усърден човек, който никога не се е женил. Той е три години по-млад от мен, което значи, че е на четирийсет и четири. Изглеждаше готов да приеме всякаква информация от млади хора, която би му помогнала да разбере престъплението на онзи млад човек.

— Ако Тони наистина е убиец — отговорих аз, — Едит е изненадана. Никога не е подозирала, че е способен на подобно нещо. От друга страна, тя е твърде млада. Досега не е подозирала подобно зло у когото и да било. Винаги се е чувствала в безопасност.

— Какво каза тя, точно — настоя Дайнис. — Какви бяха думите й?

— Каза, и това стана по телефона от Айова Сити, където в момента учи: „Ако Тони е убиец, тогава всеки може да е убиец“. За нея това беше нещо ново.

* * *

Господин Дайнис се отпусна назад, разочарован. Предполагам, че бе очаквал да чуе някакво просветляващо сведение за културата на хипитата, които са толкова много в Провинстаун, или, може би, нещо за наркотиците.

Аз самият съм разговарял с някои млади хора от Провинстаун относно положението с наркотиците. Задавах им следния въпрос:

— Ако убиецът от Труро е бил дрогиран, когато е убивал, какъв наркотик според теб е взел?

Напомнях им колко жестока е била касапницата, колко плитки са гробовете, въпреки че не би било трудно да се изкопаят много по-дълбоки на онова място, с песъчливата му почва.

Отговорът неизменно беше:

— Спийд.

* * *

Убийствата от Труро може и да не са заради амфетамините и Тони Коста може и да не ги е извършил. Той обаче е преживял най-малко едно кошмарно „пътешествие“, надрусан със спийд. Било е в Сан Франциско. Помислил е, че се задушава и е припаднал. Приели са го в спешното отделение на една болница.

Научих това от Лестър Алън, един от двамата кейпкодци, за които знам, че пишат книги за убийствата. Господин Алън е

пенсиониран журналист, който е бил свидетел на седем екзекуции — три от тях само в една нощ. От тях се е разболял. Наели са го адвокатите на защитата, двама местни юристи, за да научи всичко, което би могло да помогне на Тони. Беше говорил с роднините и приятелите на Тони надълго и нашироко. Бе събрал хиляда и сто страници транскрибирани разговори.

Никъде из тези страници, каза ми той, няма най-малък намек за това защо или как са били извършени убийствата. Никой не може да си го представи.

След като арестуваха Тони, го изпратиха в щатската болница „Бриджуотър“ за преглед. Беше се оказал любезен, но некомуникативен. В един момент обаче бе пожелал да се срещне с областния прокурор. Искал да го попита какво прави във връзка с убийствата. Казал му следното:

— Там някъде броди маниак.

* * *

— Всеки, който е свързан по някакъв начин с делото — каза ми Лестър Алън, — е имал някакви преживявания с наркотици, освен, разбира се, адвокатите и полицията.

Той намира културата на младите в Провинстаун толкова различна от своята, че се чувства като антрополог далеч от дома — попаднал сред някакви диви племена.

Младите смятат Херман Хесе за голям писател. Властите са обект на презрение, заради жестоката им глупост при арестите за хашиш, заради бордеите и Виетнам. Хашиш, спийд и Ел Ес Ди се намират лесно, недалеч от дома. Или поне *се намираха*, докато не арестуваха Тони Коста за убийство. Хората от тази култура обикновено наричат себе си „откачалки“.

Ето какъв въпрос зададе една „откачалка“ на един нормален човек, което беше почтителен опит да се установи доколко праволинейното общество е ядосано заради накълцаните жени:

— Това зле ли ще се отрази на откачалките?

* * *

Откачалките носят пари на бизнесмените от тесните улици на Провинстаун. Хиляди туристи идват през лятото, за да ги зяпат — и да зяпат безсрамните, щастливи хомосексуалисти, художниците, а също и португалските рибари. Не мисля, че туристите, видели Тони миналото лято, са го сметнали за кой знае колко забавен. Той беше чист и спретнат — по-чист почти от всички, всъщност, защото се къпеше по три пъти всеки ден.

* * *

Тони Коста има язва, казва Лестър Алън.

* * *

Когато към края на миналата зима бяха открити труповете, туристите заприиха преди сезона. Мнозина бяха с децата си, носеха лопати и кошници за пикник. Искяха да помагат в *копаенето*. Бяха озадачени, когато разбраха, че лесничейте, полицаите и рибарите ги намират отвратителни.

Заглавие в „Стандард Таймс“, местен вестник, от 9 март 1969 година: НЕЗДРАВ МАГНИТ ПРИВЛИЧА ТЪЛПИТЕ КЪМ ГРОБОВЕТЕ КРАЙ ТРУРО.

Лестър Алън ме уверява, че някакъв предприемчив млад бизнесмен продава опакован пясък от гробовете по петдесет цента за половин килограм. Искате ли малко?

* * *

Ето кои са жертвите, по реда на безвременната им смърт:

Сидни Монзон, на осемнайсет, местно момиче от Ийстхам, изчезнало на 25 май 1968 година. Работело в голям супермаркет в

Провинстаун, оставило велосипеда си опрян на стената на магазина един ден и повече никой не го видял. Сестра му мислела, че е заминало за Европа с друго момиче. Приятно пътуване.

Сюзън Пери, на седемнайсет, от Провинстаун, изчезнала на 8 септември — ден след Деня на труда. Родителите ѝ били разведени. Баща ѝ бил рибар. Изобщо не съобщили за изчезването ѝ, защото смятали, че е отишла в друг град. Пак приятно пътуване. Нейният труп бил намерен най-напред. Разпознали го по един пръстен — брачната халка на майка ѝ.

Патриша Уолш и Мери Ан Уайсоки, и двете на двайсет и три, и двете от Провидънс, дошли заедно в Провинстаун в петък, 24 януари същата година — със светлосиния фолксваген костенурка на госпожица Уолш. Тръгнали на извънсезонно увеселение. Ако са познавали Тони, това не проличало по нищо, когато хазайката на къщата, в която наели стая за пет долара на вечер, ги запознала с него. Цените извън сезона са ниски.

Тони, разведен преди около половин година, също бил отседнал там. Помогнал им да пренесат багажа си. Кой казва, че кавалерството е мъртво?

* * *

След това госпожица Уолш и госпожица Уайсоки изчезнали. Колата им била забелязана близо до лехата с марихуана, после също изчезнала. Накрая били намерени труповете — не два, а четири.

Колата била намерена на един платен паркинг в Бърлингтън, Върмонт. Била оставена там от Тони Коста, така че го арестували за убийство.

* * *

Ивлин Лоусън, моя приятелка от Хаянис, която води рубрика в „Регистър“, седмичен вестник, също пише книга за убийствата. С помощта на провинстаунския Норман Мейлър е сключила договор с „Уърлд Пъблишинг“. „Ню Америкън Лайбръри“ направи много пари

от историята за Бостънския удушвач. И Тони Къртис спечели доста пари от това.

Удушвачът беше друг специалист в убиването на жени от Ню Ингленд, не на мъже. Толкова лесно е да убиваш жени — те са толкова слаби и дружелюбни, така обичат да се запознават с нови хора и нови места, да си определят срещи. И какви *символи* са те!

Ивлин Лоусън е луда на тема вещерство. Освен това е специалист на Провинстаун по екзотични неща. За повечето хора от вътрешността на носа селото в самия край на Кейп Код е някакво страстно, чуждоземно пристанище. Както почти всички знаят, Кейп Код има форма на човешка ръка. Чатъм е на лакътя, Фолмут, Кейтомет и Бъзардс Бей са подмишницата. Аз живея на върха на бицепса. Убитите жени бяха намерени на китката.

Стопроцентовите американски пилигрими хвърлили за кратко котва край Провинстаун, колкото да изперат едно друго, после забързали към Плимут. Там, където са прали, сега живеят португалци, нюйоркчани и Бог знае още какви.

— Мнозина от първите заселници са били пирати и богохулници — казва Ивлин. — Много са били и вещици, избягали от Сейлъм.

Ето какво написа тя в рубриката си, след като областният прокурор свика пресконференция за убийствата.

Докато Дайнис говореше... почувствах как кожата ми настръхва от ужас и отвращение. Мястото, където са били намерени труповете, беше близо до едно старо гробище, където се пресичат два стари черни пътя — по традиция място като онези, на които вещиците са провеждали церемониите си... Дайнис намекна, че имало признаци за канибализъм.

След това Ивлин описва как са откарали Тони Коста в затвора, докато многото му приятели гледали. Един от дългочосите мъже от групата (както пише тя) паднал на колене пред арестувания, уловил окованите му ръце, целунал ги и казал:

— Тони, ние те обичаме!

* * *

Целуването на окованите ръце, между другото, не се е състояло. Ивлин не го е видяла, само че чула да се говори за това, както и аз, от всички посоки. Това е толкова типична постъпка за откачалка, дори и откачалката да не го е направила.

Областният прокурор също може би е разтягал локуми, когато е говорил за канибализъм. Обяви, че някои от сърцата липсват. На следващия ден патоанатомът, който би трябвало да знае, заяви, че са на местата си.

Така наречените новини станаха толкова шумни и жестоки, че адвокатите на Коста, с пълно право, отидоха в съда и се оплакаха от публичността. „... Атмосферата е изпълнена с образи на сексуална перверзност, обезобразяване, сатанински безчинства и намеци за окултизъм.“ Поискаха от съдията да затвори устата на обвиняващите институции. Съдията се съгласи.

Сега всичко е спокойно — ако не се броят няколко миниатюрни изтичания на информация.

* * *

Понякога можем да срещнем хора по баровете, които са готови да дават сведения за пари. Зет им познава надзирател в затвора и този надзирател виждал Коста всеки ден — и така нататък. Ако исках да видя цветните фотографии на труповете, приложени към делото, може би щях да ги получа от някого — ако бях готов да платя.

Може би дори щях да се сдобия с парче от въжето, с което Тони е завързвал жертвите — след процеса. Бизнесът си е бизнес, в края на краищата и винаги ще бъде. Покрай нашумелите убийства могат да се правят пари. Например — на мен ми се плаща.

* * *

Убийствата не са нещо ново за Кейп Код — нито серийните убийства, които миришат на дрога. Някога, през лимонаденото лято на 1901 година, една медицинска сестра на име Джейн Топън убила Олдън П. Дейвис, жена му и двете им дъщери с морфин и атропин. Това станало в хубавия Кейтомет, на около петнайсет километра оттук, където и досега вятърните мелници понякога мелят жито.

Ленард Уд, нахакан шеф на конен ескадрон от Испано-американската война, по онова време бил тук на почивка. Президент бил Макинли, който скоро щял да бъде застрелян. Може да се твърди, че Джейн Топън, посвоему, е реагирала на корпоративната алчност, милитаризма, жестокостта и корупцията на своето време. Ако е така, със сигурност е реагирала по един голям и велик начин. Признала е не само убийствата на семейство Дейвис, но и още дваайсет и седем други.

Умряла е в лудница през 1938 година. Без никакво съмнение, точно това е мястото на серийните убийци — лудницата.

* * *

Джейн Топън била сирак и до самия край не успяла да разбере кои са родителите ѝ. Тони Коста, от друга страна, знае всичко за своите, както и за цели ята други любящи роднини. Баща му се е проявил като герой край бреговете на Гвинея през Втората световна война. Спасил друг моряк, който се давел. След това главата му се ударила в коралов израстък и той умрял. Тони има изрезка от вестник за събитието и гордо я показва наоколо.

Животът на баща му бил застрахован за 10000 долара. Част от това съкровище било внесено в попечителски фонд за Тони от майка му, която след известно време се омъжила повторно. Тя още живее в Провинстаун. Когато Тони бил на тринайсет, водел счетоводството, оправял се с деловата кореспонденция и данъците на втория си баща — строител.

Колко почтен можеш да си?

Тони има коефициент на интелигентност 121.

* * *

Тони и бившата му жена бяха католици. Вече не са. Онзи ден Ейвис каза:

— И двамата вярваме в прераждането, психоеделичното и Бог, който е в природата.

Тя се разведе с него миналия юни, като го обвини в: „... жестоко и издевателско отношение“. Това е често срещано обвинение, дори и при кротки хора, в бракоразводните процеси на простолюдието.

* * *

Репортерите, които разговарят с откачалките на Провинстаун за Тони Коста, често чуват да се говори за него в минало време — като че ли си е отишъл отдавна и никога повече няма да се върне. Негодуват срещу предварителното разтръбяване.

Желаят за Тони едно нещо, много силно — честен процес.

Възможно ли е Тони да е бил накиснат, без да е виновен? През 1968 година той направи най-самоубийственото нещо, което може да направи млад наркоман — казал на местната полиция, че еди-кой-си продава дрога. Еди-кой-си бил спипан. В този акт има някаква племенна справедливост — еди-кой-си бил от друг град.

Кой обаче би накълцал и заровил четири прекрасни момичета, за да натопи дребен издайник?

* * *

Говори се, че като малък Тони бил глезен. Никога не бил наказван за нищо.

В шкафа му, в къщата, в която помогнал на Патриша Уолш и Мери Ан Уайсоки да пренесат багажа си, полицията намерила топка изцапано въже.

* * *

Младите жени на Америка ще продължават да търсят любов и трепети на места, които са опасни като ада. Поздравявам ги за оптимизма и нервите.

Сега си спомням лятото, което собствената ми дъщеря прекара в Провинстаун, където се предполагаше, че ще учи маслена живопис. След онова лято тя каза на мен и майка си за някакъв млад човек, който от време на време ѝ съобщавал, че искал да я убие — и би го направил. Не обезпокои полицията с това. Предполагаше, че е шега — като това да поканиш някого да види лехата ти с марихуана.

Когато арестуваха Тони, аз ѝ се обадох в Айова Сити и я попитах:

— Едит... този, който повтаряше, че ще те убие... името му Тони Коста ли беше?

— Не, не — отговори тя. — Тони не би казал такова нещо. Не беше Тони.

Тогава ѝ казах, че е арестуван.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА



<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.